

RUSPOLIKLINIKKEN

ADHD-prosjektet

Vår dato

Deres dato

Vår referanse

Deres referanse

Behandling for ADHD med sentralstimulerende midler Kombinert med legemiddelassistert rehabilitering

Pasientinformasjon

Til deg som er i legemiddelassistert behandling med Metadon og som har en diagnostisert ADHD-lidelse som du ikke får medikamentell behandling for.

Forespørsel om å delta i en undersøkelse

ADHD-prosjektet ved Ruspoliklinikken ønsker med dette informasjonsskrivet å be deg om å delta i en undersøkelse, hvor vår målsetting er å utprøve hvordan Ritalinbehandling virker sammen med legemiddelassistert rehabilitering med Metadon

Litt informasjon om ADHD

ADHD er en medfødt tilstand som kan gi ulike symptomer.

Ofte ses at mennesker med ADHD har noe man kaller for *atferdsmessige symptomer*.

Det kan for eksempel være kroppslig uro, hyperaktivitet og/eller sterke "indre følelser" av rastløshet.

Det kan også være svikt i impulskontrollen. Det betyr at den som har lidelsen av og til foretar seg ting og gjør valg ut ifra øyeblikkets innskytelse.

Mennesker med ADHD har også det som kalles for *kognitive symptomer*. Det vil oftest dreie seg om svikt i oppmerksomhets- og konsentrasjonsevne, vansker med tidsoppfattelse og sekvenser (rekkefølge og sammenheng) og reduserte funksjoner i det som kalles for eksekutive funksjoner (dvs evnen til bl.a. å planlegge og organisere, f.eks i forhold til økonomi, penger, budsjett osv). Ofte kan det også være dårlig utholdenhet og motivasjon.

Enkelte mennesker med ADHD kan i tillegg ha vansker med lesing og skriving.

ADHD er en kronisk tilstand. Det betyr at tilstanden ikke kan helbredes.

Det er imidlertid slik at det er flere barn enn voksne som har lidelsen, hvilket betyr at tilstanden for noen synes å "klinge av" etter hvert som man blir eldre (noen "vokser det av seg").

Andre opplever at symptomer fortsetter også inn i voksenalder, men i mindre alvorlig grad enn tidlige. Og noen vil oppleve at tilstanden fortsetter nesten uforandret fra barn til voksenalder.

Om tilstanden ikke kan helbredes, så kan den imidlertid ofte behandles med medisiner slik at symptomene reduseres med bedret konsentrasjon, ro og evne til planlegging.

Det er likevel viktig å være klar over at det ikke er alle mennesker med ADHD som blir bedre av medisinen.

Medisiner virker på noen, men ikke på andre.

Vi vet ikke helt hvorfor det er slik, men det er viktig at du vet om dette, slik at du er forberedt dersom du ikke synes behandlingen virker for din del.

Medisinen som brukes er ofte sentralstimulerende midler. Med andre ord medikamenter som i andre sammenhenger ville være å betrakte som narkotika. Det er viktig å vite at når medisinen brukes i riktig dosering til behandling av en korrekt diagnostisert ADHD så vil den ikke ha noen narkotisk effekt.

Det betyr at når man har ADHD og får riktig medisin for dette så vil man ikke oppleve noen rusvirkning av medisinen.

Medisindoser beregnes individuelt avhengig av virkning og reaksjon.

ADHD hos rusmiddelavhengige

Vi vet at det også blant rusmiddelavhengige personer finnes en del som har ADHD.

Vi vet ikke presist hvor mange, men amerikanske undersøkelser antyder at det kan dreie seg om så mye som 15-17%.

Dette er pasienter som da har to tilstander (dual-diagnose) som hver for seg kan være behandlingskrevende. Frem til nå har det imidlertid vært slik at man på grunn av pasientenes rusmisbruk ikke har hatt anledning (lov) til å behandle deres ADHD-lidelse med sentralstimulerende midler.

Undersøkelsen

Statens Helsetilsyn har nå gitt tillatelse til at ADHD-prosjektet ved Ruspoliklinikken som et forsøk kan utprøve medikamentell behandling av mennesker som har ADHD og som samtidig er opiatavhengige.

Det betyr at vi for første gang får anledning til å gi sentralstimulerende medisiner for ADHD-tilstanden samtidig som personen fortsetter med legemiddelassistert rehabilitering (Metadon)

De opiatholdige medikamenter som brukes ved legemiddelassistert rehabilitering og de stimulerende medikamenter som benyttes ved ADHD-behandling virker på forskjellige deler av hjernen og vil sannsynligvis være helt trygge å bruke sammen. En forutsetning for å foreta en vurdering av effekten av slik "sambehandling" er at man ikke benytter andre dempende medikamenter eller rusmidler (for eksempel benzodiazepiner og cannabis).

Undersøkelsens formål

Forsøket vårt har flere formål:

Et delmål er å finne ut hvordan slik kombinasjonsbehandling virker.

Vi vil derfor følge den enkelte deltaker opp tett og nøyaktig både med jevnlig legekontroller og blodprøver. Hvis vi mot forventning ser uønsket virkning av medikamentene vil behandlingen bli avsluttet. Deltakeren vil likevel beholde tilbudet i legemiddelassistert rehabilitering eller annet oppfølgingstiltak.

Et annet delmål vil være å finne ut om kombinasjonsbehandlingen vil gi resultater i form av endringer i deltakernes ADHD-symptomer.

Det vil si at vi er interessert i å se om deltakernes oppmerksomhets-, konsentrasjons- og tilpasningsevne samt kroppslige atferd/uro endres.

Vi vil derfor følge den enkelte deltaker opp med jevnlig samtaler og enkelte tester.

Hvorfor velge å delta i undersøkelsen ?

Vi ser at enkelte deltakere på legemiddelassistert rehabilitering sliter med ADHD og at dette ofte fører til misbruk av rusmidler. Behandlingen i prosjektet tar sikte på å øke muligheten for å kunne fortsette med legemiddelassistert behandling uten rusmisbruk.

Deltakerens forpliktelser

Deltakelse i forsøket forutsetter

- At du gjennom hele forsøksperioden deltar i legemiddelassistert rehabilitering. Mister du ditt tilbud i MARIA-tiltaket vil du også miste ditt tilbud i forsøket
- At behandlingen vurderes fortløpende.. Det betyr at du vil bli intervjuet og undersøkt av forskere regelmessig under og etter forsøket. Det betyr også at det vil kunne bli innhentet informasjon om din person i politi- og strafferegistre, sosial- og skoleregistre samt evt andre registre.
- At du vil bli fulgt opp i forsøksperioden av medarbeidere fra MARIA-tiltaket og fra ADHD-prosjektet i samarbeid.
- At du gir et skriftlig informert samtykke til å delta i forsøket.

Deltakerens rettigheter

Ditt tilbud i MARIA-prosjektet vil som nevnt være helt uavhengig av om du deltar i dette forsøket eller ikke.

Du kan når som helst trekke deg fra undersøkelsen. Du trenger ikke å oppgi noen grunn for å trekke deg og det vil ikke ha noen konsekvenser for dine øvrige behandlingstilbud om du velger å trekke deg.

Alle opplysninger som innhentes og utarbeides i forbindelse med undersøkelsen vil bli oppbevart forsvarlig og vil bli slettet ved undersøkelsens avslutning, senest etter 5 år.

Jeg bekrefter å ha lest denne informasjonen:

_____ (sted/dato) _____ (navn)